

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 19 / Telefon 2440 in 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Večja mesečno prejemna
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številni račun št. 11.409

Cena 1 Din

Vzroki bolgarske oddvojenosti

OVIRE NA POTI DO JUGOSLOVANSKE ORIENTACIJE.

V času, ko se na Bolgarskem nadaljuje borba za novo slovansko, zlasti jugoslovansko orientacijo, je zaradi boljšega razumevanja položaja skoraj neobhodno potrebno ozreti se tudi v preteklost in ugotoviti vzroke, ki so ustvarili sovražno razpoloženje med Bolgari in Srbi. Da so živeli Bolgari ob koncu srednjeveškega srbskega carstva s Srbi v najtesnejših stikih in da nasprotje tudi po prihodu Turkov ni bilo, je znano dejstvo. Antagonizem se je pojavil prvič šele tedaj, ko se je v balkanske razmere aktivno vmešala Rusija in nameravala s pomočjo Bolgarov uresničiti svoje težnje po Carigradu in veliki državi vseh pravoslavni Slovanov. Se bolj pa se je poglobil prepad tedaj, ko je prišel v Bolgarijo bivši car Ferdinand Koburški. Ferdinand je prišel v Bolgarijo mlad in neizkušeni, po svojem bistvu pa je tipičen avstrijski častnik in madžarski aristokrat. Razlika med njim in mlado bolgarsko demokracijo, ki se je šele pričela razvijati iz povsem kmečkega okolja, je bila ogromna. Bila sta to dva svetova, ki se nista nikoli razumela: Ferdinandov, nemško zapadnjaški, bolgarski, slovansko vzhodnjaški.

Ferdinand je storil vse, kar je mogel, da se bolgarski narod iztrže iz vzdušja rusofilstva in balkanstva in prične misliti kulturno in politično tako, kakor gospoda na dunajskem Ballplatzu in pri »Reichspositi«, v prvi vrsti pa, da se oddalji od Srbov, »ki so bili tako nekulturni«, da niso hoteli nemškega vladarja, ampak so si rajši izbrali sina lastnega naroda. Ferdinandu se je tudi zares posrečilo vsiliti Bolgarski tako politiko, zato je bila ves čas osamljena in brez prijateljskih stikov z ostalimi Balkanci. Da pa je bila ta politika Bolgarom samo vsiljena, se je pokazalo ob vsaki ugodni priložnosti. Skupne osvojitvene borbe so preveč tesno povezale v skupnost balkanske narode. Bolgarsko glavno mnenje je hotelo ustvariti balkansko zvezo in dokončno obratovati s Turki. Tu se je moral naposled vdati tudi Ferdinand, a njegov sen ni bil osvobodilne podjarmitve, ampak velik balkanski imperij. Hotel si je pridobiti krono bizantinskega cesarstva, obnoviti je hotel Simeonovo carstvo, vkorakati v Carigrad in poraziti in podjarmiti Srbe, najnevarnejša konkurenta na Balkanu.

Dasi se mu celotni sen ni uresničil, je vendar našel za nastop proti Srbom izredno ugodno priložnost. Bregalnica je

postala sinonim zahrbtni napad in izdajstvo! Toda danes obsojajo Bolgari Bregalnico soglasno, brez izjeme. Krivec tega grdega napada in nešteti drugih enako grdih dejanj, car Ferdinand, je sicer bil po svetovni vojni odstranjen, toda strup, s katerim je otroval bolgarski narod, še ni docela umrnil. Še vedno živi in deluje v nešteti bolgarskih dušah. Ferdinandovščina se najde vsepovsod; srečamo jo na ulici, v zasebnem stanovanju, v javnih poslopih; prikaže se nam iz knjig, brošur, časnikov in časopisov in zareži se nam zlovesče celo z gledaliških odrov in od povsod, kamor krenemo. V Soliji srečamo lahko hitlerjevsko združenje »rodoslužnikov« (Heimwehr), dijakke z nemškimi burševskimi čepicami na glavi, otroke, oblečene v uniforme fašistov, ki hite v italijansko šolo itd. Povsod samo posnemanje tujega in zametavanje lastnega, domačega, narodnega.

Če vzamemo v roke solijske časnike, vidimo že kmalu, da so le podružni listi glasil Dunaja in Berlina, malo morda tudi Rima. V njih najdete napad na Poljsko radi koridorja, na Čehe radi »zatiranja« Nemcev in Madžarov, na Srbe radi »terroriziranja« madžarske »večine« v Pančevem itd. Madžarski profesor oznanja bratstvo Madžarov in Bolgarov; Italijani obiskujejo Varno; nemški in italijanski »strokovnjaki« zavzemajo najboljša mesta. Če govorite z Bolgarom, vam pravi: »Mi Bolgari smo mal narod. Kako daleč smo še od prave kulture! Seveda, Nemci, Italijani, ti so veliki, kulturni; ti so ljudje. A mi? Vse, kar delamo, je ulčivo, bolgarska rabota.« V trgovini vam trgovec hvali svoje blago: »Stoka (blago) ne e bolgarska, ta e evropska!« In delitev inteligence! Nekaj velja le tisti, ki je studiral v tujini, zlasti v Avstriji ali Nemčiji; kdor je dovršil le solijsko univerzo, je manj vreden. Tako je razumljiva tudi moč makedonstvujočih, ki so tuje. Prej tuji Ferdinand, sedaj tuji Macedonci! V kavarni vam servirajo »švarckafe«, planinsko društvo se imenuje »Edelvajs«, zdravilišča so »kurorti«, poročniki »lajtnanti«, stotniki »kapiteni« itd.

Po vsem tem ni čudno, če je borba za preorientacijo silno težavna in so se Ferdinandovščine mogli otresti samo zares veliki in močni duhovi, in samo ti so tudi znaniči nove dobe in resnične narodne svobode bolgarskega naroda v okviru enote vseh Južnih Slovanov!

Reševanje nemške krize

HITLERJEVI NAPADALNI ODDELKI SE ŠE VEDNO ZBIRAJO. — NOVO VLADO NAJ BI SESTAVIL SCHLEICHER. — ANGLEŠKA SODBA O NARODNIH SOCIALISTIH.

PARIZ, 18. avgusta. Iz Berlina poročajo, da v tamkajšnjih dobro obveščenihi krogih uporabo zatrjujejo, da zbira Hitler v okolici Berlina svoje napadalne oddelke, med katerimi je po trditvah omenjenih informatorjev nastalo veliko razburjenje, ker se njihov pohod na Berlin neprestano odlaga. Poveljniki napadalnih oddelkov so prejeli povelje, da morajo biti v 48 urah popolnoma pripravljeni za vsako eventualno akcijo.

BERLIN, 18. avgusta. V dobro obveščenihi političnih krogih se trdi, da se je posrečilo najti še en izhod iz krize, v kateri je današnja Nemčija. V zadnjem času se vedno bolj opaža tendenca, da bi bil general Schleicher imenovan za državnega kancelarja in bi potem on še enkrat pozval Hitlerja, da vstopi s svojo stranko v vlado. Če bi se tudi ta

poskus ponesrečil, bi se vlada generala Schleicherja morala poslužiti proti Hitlerju in njegovih stranki onih energičnih mer, ki jih že dolgo napovedujejo.

LONDON, 18. avgusta. »Manchester Guardian« objavlja v predzadnji številki uvodnik o možnosti razvoja političnih razmer v Nemčiji. Na koncu članka pravi, da je pot Papenovega in Schleicherjevega ka bineta polna težkoč in nevarnosti. Narodnim socialistom je dosedanje sodelovanje s Papenovo vlado več škodovalo, kakor koristilo. Koalicijska s centromom je sicer zapeljiva ponudba, vendar bi imel Hitler z njo še veliko bolj vezane roke, kakor s sodelovanjem s Papenom in Schleicherjem. Za narodne socialiste ni nobenega drugega izhoda, kakor da nadaljujejo svojo borbo za oblast.

Profesor Piccard v stratosferi

PROFESOR SE JE DVIGNIL DAVI OB 5. URI V ZRAK. — OB 8. URI JE BIL ŽE 12.000 METROV VISOKO.

CURIH, 18. avgusta. Davi ob 5. uri se je dvignil profesor Piccard s svojim balonom v stratosfero. Startu je prisostvovalo več tisoč radovednežev. Preden je sedel s svojim spremljevalcem v gondolo, je profesor Piccard izjavil novinarjem, da je balon obtežen v celoti s 650 kilogrami. Ba-

lon se je dvigal s hitrostjo 80 metrov v minuti. Po kratkem zaitrku sta vstopila s Cosynsom v gondolo. Ob 8. zjutraj so videli balon nad Bernino in deloma tudi v graubündenskem kantonu. Takrat je dosegel že višino 12.000 metrov.

Upor nemških kolonistov ob Volgi

SENZACIONALNA VEST »NEUE ZÜR ICHER ZEITUNG«, KI PA ŠE NI POTRJENA.

CURIH, 18. avgusta. »Neue Züricher Zeitung« prinaša z največjo rezervo vest ruskega lista »La Renaissance«, ki izhaja v Parizu, da so se nemški kolonisti v Povolžju uprli. Upor Nemcev ob Volgi je zavzel tako velik obseg, da so baje morale priti na pomoč v borbi proti vstajem sovjetske čete celo iz Orenburga, ki

so po hudih bojih zadušile vstajo s strojnimi puškami in strupenimi plini. Po poročilih je bilo v teh bojih ubitih več tisoč kolonistov, poleg tega pa je bilo 250 upornikov ustreljenih po prekem sodu. Baje bo zaradi teh krvavih dogodkov intervenirala pri sovjetskih oblasteh tudi nemška vlada.

Rovarenje Italije in Nemčije

NAMERE NEMŠKIH IN ITALIJANSKIH FAŠISTOV. VZNEMIRNENJE V ŽENEVI, ITALIJA IN MADŽARSKA.

LONDON, 18. avgusta. Zenevski poročevalci »Manchester Guardian« objavljajo obsežen članek, v katerem razpravljajo o spremembi v italijanski diplomaciji v zvezi z novo zunanjo politiko Italije in Nemčije. V Parizu, Londonu in v Ženevi so radi tega v velikih skrbih. Splošno se opaža, da ni le slučaj, da je člankom Balba in Mussolinija sledil znani govor nemškega notranjega ministra generala Schleicherja v radu. Vsi trije so govorili o vprašanju razorožitve. Znanost je, da zahtevajo Hitlerjevci že davno izstop Nemčije iz Društva narodov in da bi se takemu nemškemu sklepu pridružili takoj tudi Mussolini. Jesensko zasedanje Društva narodov bo zato zelo burno in razpravljalo se bo tudi o kolonialnih mandatih.

RIM, 18. avgusta. Zanimive posledice padea italijanskega zunanjega ministra Grandija so se pokazale v zadnjem času

v Budimpešti. Ministrski predsednik Karolyi je bil obveščten, da bo budimpeštanski italijanski poslanik Arlotta v najkrajšem času odpoklican in da zaenkrat zanj še ni določen naslednik. V Rimu očitajo poslaniku Arlotti, da ni bil dovolj informiran o madžarskih političnih vprašanjih in da ni mogel prepričati, da madžarska agrarna opozicija ne bi nastopila proti Italiji. Pripravljeni Arlottov padeč smatrajo v Budimpešti kot poraz Bethlenove zunanje politike.

Smrt Josipa Pogačnika

LJUBLJANA, 18. avgusta. V Podmuru na Gorenjskem je umrl v 65. letu starosti Josip vitez pl. Pogačnik, bivši predsednik avstrijskega državnega zbora in predsednik poprejatne slovenske deželne vlade v Ljubljani.

Važna železniška konferenca v Dubrovniku

DUBROVNIK, 18. avgusta. Danes se je pričela tukaj mednarodna železniška konferenca, na kateri sodelujejo zastopniki češkoslovaške, avstrijske, madžarske, nemške, romunske, poljske in jugoslovanske železniške uprave. Konferenca bo razpravljala o ureditvi in izboljšanju železniškega osebnega in blagovnega mednarodnega prometa.

Amerika in vojni dolgovi

WASHINGTON, 18. avgusta. Ameriški finančni minister je podal naslednjo izjavo: »Ameriška vlada računa z odplačilom vojnih dolgov, ki zapadejo s 15. decembrom. Vsota, ki jo morajo plačati dolžne države, znaša 270 milijonov dolarjev. Ameriška vlada ni nikakor pripravljena, razpravljati o kakršnemkoli moratoriju. Vendar pa bo proučevala prošnje za odložitev oziroma za znižanje plačil, toda to le pod pogojem, da gre v teh primerih za korake posameznih držav in ne za kolektivni nastop evropskih držav-dolžnic.«

Svetovna gospodarska konferenca

LONDON, 18. avgusta. Dan sestanka svetovne gospodarske konference še ni definitivno določen. V političnih krogih računajo, da se bo konferenca sestala šele januarja 1. 1933. Doslej še ni imenovala nobena od povabljenih držav svojih zastopnikov, vendar bodo pripravljali odhori v kratkem pričeli pripravljati dela za konferenco.

Z ENIM GLASOM VEČINE.

DUNAJ, 18. avgusta. Včeraj dopoldne je bilo na dnevnem redu parlamenta glasovanje o predloženih ratifikaciji lozanskega sporazuma. Za glasovanje je bilo v vseh krogih izredno veliko zanimanje in je izpadlo tako, da je dobila vlada en sam glas večine. Za vlado dr. Dollfussa je glasovala krščansko-socialna nemška zveza in šest narodnih poslancev domovinske zveze. Proti vladnemu predlogu pa so glasovali socialni demokrati, velikonemci in narodna poslanca Heinzel in Weber, ki pripadata heimverovski stranki.

Devica Marija v Brezju

VTISI IZ VASI IN Z ŽEGNANJA.

Uro hoda iz Mariboru mimo pobreškega pokopališča ždi ob robu gozda mala cerkva z resno zunanostjo D. M. v Brezju. Pozidana je bila v letih 1610 do 1618 in posvečena Devici Mariji v zahvalo za ponehanje kuge, ki je razsajala po vaseh Zrkovce in Dogošje.

O imenu kraja se je vnela pred leti po lasnikih debata. Nekateri bolj »papeški« so hoteli kraj krstiti za Devico Marijo, zgodovinarji so hoteli imeti Brezje — opirali so se očitno na naravo, ki kaže še danes razločno bregove, kotline nekdanjega jezera — drugi, katerim je ime postranska stvar, so pa ostali pri ljudski govoricu »Brezje« in nekdo je zasadił okrog cerkvenega zida celo breze, hoteč dati cerkvi in kraju lepše lice, kar pa se mu ni posrečilo, ker med pridigo zunaj stoječi so majali breze, trgali listje ter lomili veje, dokler se drevesa niso vdala — in se posušila.

Zidava cerkve priča o požrtvovalnosti prednikov sedanjih Zrkovčanov in Dogoščanov, saj so kamenje vozili od Zavrča. Notranost je lična, motijo le preobilne papirne cvetlice in venci, ki vise raz stropa, na koru lireščijo stare orglje, ki spadajo v muzej, pevecem se pa pozna, da so zbrani od vseh vetrov.

Poleg cerkve sta dve šolski poslopji, ki napravljata bolj utis vaške gostilne kakor šole. Lani se je blestel izpod apna še celo napis: »Volksschule«; letos je sicer izginil, a sledovi se še vedno vidijo, najbrže zato, ker je pesek predaleč in apno predrago. Šolski poslopji, plotovi in

zunanost cerkve vpije: »kazala« in človek bi mislil, da so prebivalci ubogi, a šolski upravitelj, katerega sem dobil na žegnanju v uti (gostilna pod vejo) v družbi zastavnih kmetov in kmetic, ki so skladale iz cekarjev tajnosti svojih špehovskih kibel, mi je povedal prav nasprotno: da so kmetje dobro situirani in malo dolžni, le delavci in tisti, ki so zidali koče v zadnjih letih, stojé bolj slabo. Polje trpi sušo, zlasti bo manjkalo krme. Nadaljni razgovor je bil nemogoč, ker sta v obeli vinotočih igrali hkrati dve godbi, pred šolo je vrtela lajla svojo enakomerno melodijo, stari so vpili po vinotočih, mladina pa na vrtuljakih. Vmes so še stojničarji ponujali kriče svoje blago. Skratka — peklenški krič in vrišč in tujec, ki pozna to zatišje od prej, ne more verjeti, kaj napravi tako pristno žegnanje.

Med pobožnimi romarji najdeš znanca iz 3 ure oddaljenih vasi. Vsi govorijo o krizi, jejo pečenko in močijo prašna grla z vinom in pivom. — Oh, ta kriza!

Postrežba je bila letos bolj slaba; zlasti porcije jedi niso bile v skladu z zahtevanim plačilom. Bile so za polovico predrage.

Prihodnje leto si bom tudi jaz pripravil tako »kiblo« in kupil cekar, da me ne dobe več v pest.

Za obisk žegnanja je skrbel mestni avtobus, ki je vozil neprenehoma iz Maribora v Brezje in obratno.

Žegnanje se je nadaljevalo tudi na Rokovo.

8.05; avtobus vozi samo ob sobotah, nedeljah in praznikih. Vožnja z odhodom s Teznega ob 13.15 s prihodom na Glavni trg ob 13.30 se popolnoma ukine za vse dneve. Razen tega vozi samo ob sobotah z odhodom z Glavnega trga ob 14.15, 16.10, 17.30, 18.10 in 19.20, z odhodom s Teznega ob 14.30, 16.30, 17.—, 17.50, 18.30, 19.10 in 19.50.

c) Proge Glavni trg - Melje, Glavni trg - Nova vas in Glavni trg - Košaki se radi zelo slabe frekvence popolnoma ukinejo.

Na ostalih neomenjenih progah ostane vozni red neizpremenjen.

Novi vozni red s spremembami bo na razpolago javnosti že koncem tega tedna. Vse morebitne informacije daje prometna pisarna na Glavnem trgu, telefonska št. 22-75, odnosno ravnateljstvo podjetja, telefonska št. 24-71.

Poroke.

V zadnjem času so se poročili v Mariboru: g. Ivan Zorko in gđ. Angela Mezdovnikova, g. inž. J. Rus in gđ. Milena Lahova, g. Ludvik Weinzerl in gđ. Cilka Majheničeva, g. Janez Brumec in gđ. Alojzija Krnjčeva, g. Nikola Grgurevič in gđ. Marija Čretnikova, g. Ant. Cof in gđ. Lojzka Zamudova, g. France Slamnik in gđ. Francka Oberleitova; g. Alojzij Kolar in gđ. Zofka Hauptmanova. Bilo srečno!

Premestitve in upokojitve srednješolskih ravnateljev in profesorjev.

Za ravnatelja gimnazije v Novem mestu je imenovan Janko Vagaja, doslej ravnatelj realne gimnazije v Murski Soboti. Upokojeni pa so: dr. Ivan Košnik, ravnatelj realne gimnazije v Celju; Ivan Maselj, ravnatelj realne gimnazije v Novem mestu; dr. Dragotin Lončar, ravnatelj I. realne gimnazije v Ljubljani; nadalje profesorji: Vinko Levičnik na realni gimnaziji v Celju, Anton Kolarič na realni gimnaziji v Ptujju in dr. Jože Mencej na realni gimnaziji v Mariboru.

Iz policijske službe.

Predstojnik mestne policije g. Gerzinič je nastopil dopust. Za časa dopusta ga zastopa policijski nadkomisar g. Zetkovič.

Obvestilo radi pomanjkanja vode.

Ravnateljstvo mestnega vodovoda opozarja prebivalstvo mesta in bližnje okolice, da morajo biti vsi vodovodni iztoki, zlasti pa oni višje ležečih stanovanj in objektov tudi ob času, ko nimajo vode, vedno zaprti, da se preprečijo poplave, ki lahko nastanejo v stanovanjih ob večjem dotoku vode n. pr. ponoči. Ker je postalo pomanjkanje vode radi suše že o občutno, se lastniki vodovodnih naprav ponovno pozivajo, da pustijo svoje inštalacije takoj pregledati in morebitne nedostatke odstraniti, da se prepreči popolna prepoved uporabe kopalnic in škropljenja vrtov.

Na realni gimnaziji v Mariboru

bodo popravni izpiti 25. in 26. avgusta ob 8. uri; višji tečajni izpiti 26. in 27. avgusta ob 8. uri; nižji tečajni izpiti 27. avgusta ob 8. uri in popravni izpiti za privatne učence 28. avgusta ob 8. uri. Sprejemni izpiti za I. razred bodo 29. avgusta ob 8. uri. Vpisovanje v vse razrede bo od 1. do 5. septembra; 8. septembra služba božja; 9. septembra pa že redni pouk.

Službeni list

dravške banovine objavlja v letošnji 64. številki naredbo o spremembah in dopolnitvah v izvajanju uredbe o organizaciji posredovanja dela, nadalje pravilnik o privatnih loterijah, dopolnitev razpisa o uvoznem carinjenju svilene barvane preje za industrijo in objave banske uprave o pobiranju trošarin v letošnjem letu. Gradca in ostali iz drugih mest.

Telovadni nastop framskega Sokola.

Sokolsko društvo Fram, priredi v nedeljo 21. t. m. ob 15. uri telovadni nastop. Nastopijo vsi oddelki s prostimi in orodnimi vajami. Sosedna društva, in drugo občinstvo iskreno vabljeni! — Zdravo!

Naval krvi, tesnoba srca, zasoplenost, tesnoba, dražljivost živcev, migreno, otožnost, nespanje odpravimo kmalu z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da služi »Franz Josefova« voda pri zagatjenju vseh vrst z najboljšim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah

V slučaju zastrupljenja, povzročenega po zastrupljenju pokvarjenih jedil, kakor tudi po alkoholu, nikotinu, morfiju, opiju, kokainu je uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastrupljenju s svincom staropreizkušena »Franz Josefova« voda ne odpravi samo trdovratno zapeko, temveč da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Enoletni trgovski tečaj

na državnih trgovski akademiji v Mariboru vpisuje vsak dan od pol 10. do 10. ure v šolskih prostorih na Zrinjskega trgu 1 I. Radi splošne gospodarske krize je v tekočem letu mesečni prispevek znatno nižan. Za malenkostno odškodnino se poučujejo poleg vseh trgovskih predmetov tudi jeziki in se posveča posebna pažnja strojepisju in stenografiji. Vodstvo sprejema tudi pismene prijave. Zahtevajte prospekte!

Državna dvorazredna trgovska šola v Celju.

Vpisovanje za novo šolsko leto bo 1., 2. in 3. septembra od 8. do 11. K vpisovanju je treba prinesiti rojstni list, šolsko izpričevalo (za vpis v prvi letnik tudi izpričevalo o nižjem tečajnem izpitu srednje ali meščanske šole), prijavo v 2 izvodih, potrdilo davčne oblasti o višini neposrednega davka roditeljev in prispeščiti učencev. Razredni, dopolnilni in popravni izpiti bodo od 24. do 31. avgusta. Končni izpit v septemborskem roku se bo pričel 5. septembra ob 8. zjutraj. V četrtek 15. septembra ob 8. bo otvoritvena služba božja v župni cerkvi. Učenci se zanj zberejo v svojih razredih. Vsi ostali podrobni predpisi so razvidni iz razgasa na uradni šolski deski, oziroma jih dobe zainteresirani pismeno pri šolskem ravnateljstvu.

Konkurz Kmetijske eksportne zadruga v Mariboru.

Ker konkurznemu upraviteljsstvu zadruga ni mogoče na vsa neštevilna pismena vprašanja odgovarjati, opozarjamo vse, ki imajo pri zadrugi kako terjatev, da jo prijavijo v dveh izvodih okrožnemu sodišču v Mariboru in jo kolekujejo, kakor je navedeno na konkurznem oklicu, ki ga je prejel vsak upnik. Prijave, poslane upravitelju ali konkurznemu komisariju, se ne bodo upoštevale in radi stroškov tudi ne vračale.

Poseben vlak za mednarodne veslaške tekme v Beograd.

Ob priliki mednarodnih veslaških tekem bo vozil iz Zagreba v Beograd in nazaj poseben vlak z odhodom iz Zagreba 1. septembra ob 23.30 zvečer ter prihodom v Beograd drugi dan ob 7.30 zjutraj. Vračal se bo iz Beograda 4. septembra ob 23.30 zvečer in bo dospel v Zagreb drugi dan ob 7.30 zjutraj. Potniki tega vlaka bodo plačali le tretinsko vozno ceno. Ker bo vlak vozil samo v primeru, če se bo prijavilo 300 izletnikov, sprejema prometna pisarna »Putnik« v Mariboru in Celju prijave samo do 25. t. m.

Od doma je pobegnil.

Na Tržaški cesti stanujoči 12 letni Satko Božič, ki je pobegnil od doma, ni identičen s Stankotom Božičem, 13letnim dijakom realne gimnazije, sinom kovača v delavnici državnih železnic Ivana Božiča, stanujočega na Tržaški cesti 82.

Policijska kronika

beleži danes tri aretacije in dve prijavi. Aretirani so bili Stefanija L. zaradi sume tatvine, France K. zaradi nedovoljenega povratka in Ivanka S. zaradi vlačuganja.

Nezgodi.

V Gornjem Jakobskem dolu je padla z lestve 64-letna viničarka Julijana Vižmanova. Pri padcu si je zlomila desno nogo. — 62-letni poljski delavec Jakob Skok iz Gornjega Dupleka pa je včeraj tako nesrečno padel z drevesa, da si je zlomil levo roko. Oba ponesrečenca se zdravita v bolnišnici.

Napad.

Dosedaj neznan moški je v torek napadel 62-letnega posestnika Janeza Potočnika iz Laporja, ko se je vračal domov. Napadalec ga je s kolom tako hudo tolkel, da je Potočniku zlomil desno roko. Moral je po pomoč v bolnišnico.

Koncert Marija Šimenca

Zadnja prireditev na Trgu svobode.

Na pozorišču »Prodane neveste« na Trgu svobode je bil sinoči koncert našega slavnega tenorista, opernega pevca Marija Šimenca. Dasi obisk zaradi prireditve dokončanega »Mariborskega tedna« ni bil tak kakor pri »Prodani nevesti«, se je vendar zbrala velika množica Mariborčanov, okoličanov in tudi tujcev, ki je pevca že ob prihodu navdušeno pozdravila.

Ob klavirski spremljavi dirigenta ljubljanske opere g. Antona Neffata je otvodil Marij Šimenc koncert s skladbo Benjamina Ipavca: »Če na poljane rosa pade...«, s katero si je namah o svojil poslušalce. Njegov silni junaški tenor je očaral vse in njegov orjaški glas je napolnil ves prostorni trg in okolico. Sledila je Šimenčeva ljubljanka »Ciganka Marija«, po kateri se da najlepše soditi njegov stalni veliki napredek. Navdušenje se je vedno bolj stopnjevalo in pevec je moral po vsaki pesmi ponovno pred poslušalce. Prav tako sta navdušila Pavčičeva »Pred durmi« in Vilharjev »Mornar«. S temi skoraj narodnimi pesmimi je Šimenc dovolj jasno pokazal, kakšno bogastvo je v njih besedilu in melodiji.

Drugi del koncerta je izpolnil s arijami iz oper »Tosca«, »Carmen«, »Turan-dot«, »Židovka« in »Pagliacci«, katere je pel deloma slovensko, deloma pa hrvaško. Največji uspeh je dosegel pri poslušalcih s »Carmen« in »Pagliacci«. S tem je bil spored izčrpan, a poslušalci so še vedno ostali na svojih mestih in neizprosno zahtevali dodatka. Splošni želji se je moral pevec ukloniti. Dodal je še narodno »Kje so moje rožice« in Leoncavallovo »Naj te ljubim«. Poslednja je po svoji ljubki iskrenosti in čuvstvenosti fascinirala vse.

Kakor Šimenc, tako je tudi Neffat pokazal, da je zares umetnik, in bil je zato deležen splošnega navdušenega priznanja. Ob koncu je prejel Šimenc velik šop cvetja in med drugimi sta mu k uspehu čestitala tudi župan g. dr. Lj. Pold in podžupan g. Rudolf Golouh.

Tujski promet.

V prvi polovici meseca avgusta je bilo pri policiji priglašanih 667 tujcev. Od teh je bilo 173 inozemcev, 48 z Dunaja, 22 iz

Maturantke ženskega učiteljišča

šolskih sester v Mariboru letnika 1912 so ob priliki 20letnice mature darovale Počitniškemu domu kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju Din 350. Iskrena hvala.

Preureditev mesnega avtobusnega prometa

Izprememba voznega reda Mestnega avtobusnega prometa Maribor.

Radi slabe frekvence je mestno avtobusno podjetje primorano 22. t. m. omejiti oziroma ukiniti nekatere vožnje na podeželskih in mestnih progah, kakor sledi:

I. Podeželski promet:

a) Na progi Maribor - Ruše se ukine dnevna vožnja z odhodom iz Maribora gl. kolodvor ob 9.50 in odhodom iz Ruš ob 10.45, z izjemo ob sredah in sobotah po neizpremenjenem voznem redu kakor dosedaj. Ostale vožnje ob nedeljah in praznikih ostanejo neizpremenjene.

b) Na progi Maribor - Sv. Martin se ukinejo vse vožnje ob ponedeljkih, torkih, sredah, četrtkih, petkih in sobotah in uvedejo samo ob torkih, sredah in sobotah iz Maribora, Glavni trg ob 6. in ob 12.45, iz Martina z odhodom ob 7.05 in ob 13.30. Ob nedeljah in praznikih ostanejo vožnje neizpremenjene.

c) Na progi Maribor - Št. Ili državna meja se ukine ob torkih, sredah, sobotah, nedeljah in praznikih jutranja vožnja z odhodom iz Maribora Glavni trg ob 6.50 in z odhodom iz Št. Ili državna meja ob 7.50, medtem pa ostanejo vse ostale vožnje neizpremenjene.

d) Na progi Maribor-Ptuj z odhodom iz Maribora gl. kolodvor ob 7. uri in iz Ptujja ob 12.30 samo ob torkih, sredah, sobotah, nedeljah in praznikih. Druga vožnja ob istih dnevih z odhodom iz Maribora gl. kolodvor ob 15. uri samo do Rač. Iz Rač odhod ob 17.58 s prihodom v Maribor gl. kol. ob 18.45, tako, da se pri poldanskim voznem prometu na progi Rače - Ptuj upusti.

e) Na progi Maribor-Selnica se ukinejo vožnje razven nedelje in praznikov in upeljejo samo ob torkih, sredah in sobotah z odhodom iz Maribora gl. kolodvor ob 6.15 in 12, iz Selnice z odhodom ob 7.20 in 13 s prihodom v Maribor gl. kolodvor ob 8 in 13.40. Ob nedeljah in praznikih ostanejo vse tri vožnje neizpremenjene.

II. Mestni promet:

a) Na progi Maribor - Pobrežje se opuste sledeče popoldanske vožnje z odhodom iz Glavnega trga ob 15.40, 16.40 in 17.40 in prihodom na Pobrežje ob 15.50, 16.50 in 17.50, z odhodom s Pobrežja ob 15.55, 16.55 in 17.55, s prihodom na Glavni trg ob 16.05, 17.05 in 18.05.

b) Na progi Maribor Glavni trg-Tezno se opusti vožnja z odhodom z Glavnega trga ob 7.45 in odhodom s Teznega ob

Fizikalno zdravljenje z diatermijo

Zdravljenje s toploto je jako staro, preizkušeno in priljubljeno pri laikih, pa tudi pri zdravnikih zaradi dobrih uspehov. Termoforji, vroči pesek, vroči obkladki in kačasti obliži so običajne aplikacije.

Uspeli z ogrevanjem so posebno dobri tam, kjer je bolno tkivo blizu površine telesa. Toda z dosedanjimi metodami ogrevanja se radi ohlajevalnega učinka krvi ni moglo več, kakor 1½ do 2 cm prodirati v globino. To je omogočila šele diatermija.

Navadni električni tok se spreminja z diatermijskim aparatom v neopasen, visokofrekvenčni tok, ki šviga več ko stotisočkrat v sekundi sem in tja. Če se tak tok s pomočjo plošč različne velikosti pušča skozi človeško telo, povzroča dvigavanje temperature v tkivu.

Poskusi Laqueurja so pokazali, da se daje v živalskem telesu pokončati razne vrste bakterij brez škode za živalsko telo. Vbrizgal je v oba kolenska sklepa zajca čiste kulture bakterij, takoj na to je pa pol ure diatermiziral eno koleno. Videl je, da se nekatere vrste bakterij sploh niso razvile, druge pa jako slabo, medtem ko so se v drugem, nediatermiziranem kolesu razvile zelo močno. Slične poizkuse so delali Santos, Durig in Grant z istim rezultatom.

Diatermija poveča dotok krvi, odtok limfe in pri tem pomaga telesu pri odstranitvi bolezenskih sprememb, snovi in kali. Ublažuje bol in umiruje krčevita stanja gladkega in progastega mišičevja.

Posebno lepi uspehi zdravljenja z diatermijo so pri vnetju živcev, neuragijah (Ischias), nekaterih obolenjih centralnega živčevja, postoperativni tromosti črevesja, obolenjih maternice in jajčnikov ter prostate, kakor tudi pri obolenjih sklepov, posebno kroničnih.

Spominjajte se CMD

Če Zamorka rodi otroka v tramvaju...

Chicago je te dni doživel precej nenavadno senzacijo. Proti večeru je stopila v tramvajski voz neka Zamorka Sara Johnsonova z namenom, da se odpelje v porodnišnico, ker je v najkrajšem času pričakovala veselega dogodka. Komaj pa je tramvaj pričel voziti, se je Zamorka že nagnila k sprevodniku in mu šepnila na uho, da jo bo njen težki čas prehitel in je porod v tramvajskem vozu neizbežen. Konduktar je ustavil voz, odstranil vse potnike in zagnil okna z zavesami. Med tem je bila obveščena reševalna postaja, ki je naglo poslala svoj avtomobil. Zamorka je med tem podarila življenje krepki črni deklici, ki je tako nehote povzročila veliko zmedo in zastoj na najživahnejši čikaški tramvajski progi. Policijski stražniki, ki so skrbeli za red ob nenavadnem dogodku, so nasvetovali srečni materi, naj krsti svojega otroka za »Carolino«. (»Car« pomeni v angleščini voz, »line« pa progo).

H. G. Magog:

Kadar je treba umreti...

Gospod Morestenil je stisnil svojo glavo med roke in z nemirnim pogledom begal po dolgi vrsti števil, ki so oznanjale njegovo propast. Polglasno je izgovoril: »Ne preostane nič drugega, kakor častno umreti...«

Ta sklep je pomenil zanj smrtno obsodbo, pa ni bil izgovorjen svečano, niti ne dramatično ali deklamatorsko.

Gospod Morestenil je bil pošten in marljiv industrijec; nikdar ni spadal med ljudi, ki gredo lahkomišelnost skozi življenje. Resno je premislil vsak svoj korak in se vedno ravnal po razmerah.

Vendar ga prevdarnost in uravnoteženost nista mogli rešiti nesreče v trgovskih poslih. O tem dejstvu se je na žalost pravkar prepričal, pa brez jeze in togote. Preden za vselej odide iz teh prostorov, se trudi nesrečni industrijec spravit svoje knjige v popoln red, da ne bi manjkala nobena številka v njegovi aktivni in pasivi.

Po tem zadnjem pregledu je bilo še bolj jasno, da je izgubil vse imetje in da ni več rešitve...

Poletna suša in naše gasilstvo

VTISI POPOTNIKA. — SLABA LETINA. — TEHNIKA, NA POMOČ! — GASILCI LAHKO POMAGAJO!

Še vedno neusmiljeno pripeka avgustovsko solnce na razbeženo zemljo. Travniki so že ožgani, njive oparjene, vrtovi osušeni. Gospodarji in gospodinjice obupano zro po nebesnem svodu, a odrešilnega oblaka ni na spregled. »Suša, velika suša!« tarna poljedelec, saj že celo »farne procesije za dež« stajajo — brez uspeha. Samo letoviščarji, kopalci, izletniki in — vinogradniki so veselili lepih solčnih dni.

Ko je pred leti kmetijstvo zašlo v krizo, so se naši gospodarji še najbolj tolažili z živinorejo in poljedelstvom. In res, ti dve panogi donášata danes razmeroma še največ koristi. Dočim lesa ni mogoče spraviti v denar, živina še vedno nekaj donáša, poljedelski pridelki pa zadostujejo vsaj za domače potrebe.

Z letošnjo sušo sta na žalost še poljedelstvo in živinoreja v neugodnem položaju: otava je slaba, polja in vrtovi ne obetajo mnogo, živinoreja bo zopet trpela, kriza bo še večja.

Ljudje iščejo pomoč v namakanju travnikov, toda ob hudi vročini so na žalost usahnili bližnji potoki. Radi peščenih tal marsikje nimajo niti dovolj vode za ljudi in živino. Od daleč nosijo in vozijo vodo vsaj za domače potrebe, tu in tam tudi za vrtove. A njive in travniki željno čakajo na blagodejni dež, ki ga pa ni od nikoder.

Značilno je dejstvo, da imajo po nekaterih vinorodnih krajih več vina ko vode, zato se izdatno poslužuje vinske kapljice staro in mlado. Tudi nežna mladina gasi žejo s — šmarnico... In ob suši je žeja še posebno huda.

V neki vasi v naši okolici so si pred dnevi omislili pomoč, ki odpira kmetijski grudni povsem nova pota napredka.

Stvar je docela preprosta in je samočudno, da se splošno ne uveljavlja! Vsaka vas ima že moderne gasilne priprave, ki čakajo na uresničenje ideje bratske pomoči, ohranitve imetja in življenja samo v primeru požara. V omenjeni vasi so gasilci na lastno iniciativo razširili

svoj vzvišen smoter na — bratsko pomoč v nadlogah!

Motorna brizgalna, pridobljena z velikimi žrtvami cele vasi, naj pokaže svoje vrline tudi sedaj ob suši na vrtovih, njivah in travnikih! 500 litrov vode požene v eni minuti v zrak, od kod lahko v obliki dežja napoji žejno zemljo v velikih količinah. Če so potok, ribnik ali Drava predaleč, nič zato! Saj imajo vrli gasilci po več sto metrov cevi in turbinke je ob razumevanju in dobri volji kmalu v pogonu za vso vas.

Vrli vitezi sv. Florijana so znali tehnični napredek odlično izrabili v vzajemno samopomoč na vasi. Plemenite motive so združili še s strokovnimi vajami, da s tem končno prav nič ni bila prizadeta niti vsa stara gasilska tradicija. Poleg duha bratstva in humanitarnosti je prišel tudi duh discipline docela na svoj račun.

Pravijo, da je način vsestranske gasilske pomoči zelo razvit v Avstriji. Po vaseh z brizgalkami močijo tudi ceste, če občina ne premore svojega škropilnega voza. To bi bilo posnemanja vredno zlasti v naših okoliških občinah! Poleti pa je ob suši turbinka vsak večer v pogonu za celo vas. Gospodinjice so rešene mučnega zalivanja po vrtih, njive in travniki so vsak dan osveženi. Stroške za bencin krije prebivalstvo samo ali pa prireditve. Razumljivo, da je v takih krajih gasilska organizacija še mnogo bolj upoštevana in tudi sme vedno računati na izdatno pomoč vse občine.

Gasilci, ki skušajo svoja stremljenja strniti v smotru medsebojne navezanosti in vsake količkej možne pomoči svojemu bližnjemu, so nedvomno na potu, ki ustreza sodobnim potrebam naše vasi!

Vsa javnost bo z veseljem pozdravila tako preusmeritev kmetijskih gasilnih organizacij, poborniki takih prizadevanj v društvih pa zaslužijo s strani našega težko prizadetega kmeta zahvalo in priznanje!

Nekaj misli k razstavi

»DOM IN ŽENSKA DOMAČA OBRT.«

Hrepenenje po udobnem domu je zajedno najširše sloje. Pri zdravem narodu je ta pojav tudi povsem naraven. Po naporenem delu v delavnici, po dolgih urah, presedenih v pisarnah, po cestnem hrušču in trušču, si živi normalnega človeka ne želijo še zakajenih gostiln, tuljenja godb po nemirnih kavarnah, ne prerivanja po žarko razsvetljenih ulicah. Želimo si mirnega kotička, kjer smo sami gospodarji, kamor ne stopi nepovabljen korak in kjer nič ne moti naše zadovoljnosti.

Tak dom sem videla, ko sem si ogledala razstavo »Dom in ženska domača

obrt«. Tu človek z vso močjo začuti, da je eden izmed glavnih ženskih čarov inteligencija, združena s preprostostjo in odločnostjo, ki izvirata iz nje. Iz vsakega posameznega predmeta, od jedilnice, preko spalnice, kuhinje in razstavljenih ročnih del veje čuvstvena toplina, katero izpopolnjuje sanjavi lirizem. Saj ravno žena dom oplemenituje in ga krasi z delom svojih rok. Ako bi se naše žene-matere z vso ljubeznijo zopet vrnile k domačemu ognjišču, bi jim bil dom zaželen prostor miru in tihe sreče.

Tudi možje se bodo oklepali takih domov in dobili zopet vere vanj; dekleta pa

naj krasi domače domove z ročnimi deli, njej naj je topel, iskren dom hrepenenje — saj je prav ona poklicana, da nosi novo življenje. Saj vemo, da je pri nas mnogo lepega, bogatega, ne na premoženju, ampak na človečanski vrednosti in lahko smo ponosni na vse to. Vse skupaj pa drži lepa in koristna organizacija naše »Žensko društvo«, ki se lepo razcvita in dosega mnogo krasnih uspehov. Ko majhen romantičen otočič je v mrtvilo našega brezdušnega življenja, iz katerega ve še vedno najti drobec toplote, mehkega in lepega in tako zadostiti svoji ženski naravi in svoji socialni poklicnosti.

Josipina Cerinškova.

Sport

Zakon o sportu.

V kratkem bo predložen Narodni skupščini osnutek novega zakona o sportu, katerega je izdelal minister za telesno vzgojo naroda. O osnutku novega zakona so razpravljali na seji Zveze sportnih zvez v Zagrebu, katere se je udeležil tudi kapetan Jugoslovanske nogometne zveze inž. Simonovič, ki je včeraj dal novinarjem zadevne zanimive izjave.

V predlog novega zakona so vnešene odredbe, s katerimi se ukinejo vsi davki in takse na vse sportne prireditve in davke na vse objekte, ki so last raznih sportnih ustanov. Zveza sportnih zvez je nadalje predlagala, da se v ta predlog zakona vstavi tudi odredba, da imajo udeleženci na posameznih tekmah znižano vožnjo in da se ta popust nanaša tudi na občinstvo, ki potuje na važnejše sportne prireditve. ZSZ predlaga nadalje, da se v zakon vstavi tudi klavzula, da lastnik prostorov, ki so na njih sportni objekti, ne more odvzeti sportnim ustanovam ustrezajoč prostor na drugem kraju. Občine so dolžne, da zgrade igrišče v vsakem mestu, kjer jih še ni. ZSZ je tudi predlagala, da pride v posvetovalni odbor pri ministru za fizično vzgojo predsednik Sportne zveze kot enakopraven član s predstavnikom Sokola.

»Srce na nepravem mestu.«

V Londonu je živel polnih 40 let v najlepšem zdravju trgovec Hanwell, ki je med vojno služil tudi pri vojakih, ne da bi kdo zapazil pri njem kake abnormalnosti. Pred kratkim je lahko obotel in odšel k zdravniku, ki ga je temeljito preiskal z rentgenskimi žarki. Na svoje veliko začudenje je moral zdravnik ugotoviti, da ima njegov pacient srce — na desni strani, v zameno pa jetra na levi. Ta nenavadni fenomen je v naravi zelo redek. Zdravniški strokovnjaki menijo, da pride komaj na 50 milijonov ljudi primer človeka, ki nima srca »na pravem mestu«.

»Strašen zločin obupanega slepca.«

V Berlinu je po nesrečnem naključju oslepel neki poštni uradnik. To ga je tako potrla, da je v silnem obupu usmrtil svojo tričlansko družino, nato pa se je še sam zastrupil s svetilnim plinom.

pozabil na svojo dramo. Prišel je trenotek, ki si ga je določil za samomor. Žvižg lokomotive je oznanil, da je vlak pred vhodom v predor.

Toda gospod Morestenil temu ni posvetil pažnje. Prevzet od strahu, ki mu je krčil mišice, je opazoval sopotnika, kako se pripravlja na naskok...

»Umoriti me hoče... v predoru,« je pomislil gospod Morestenil.

Čakal je in srce mu je burna razbijalo v prsih.

Motno svetlobo svetilke je zamenila dnevna svetloba. Videl je, kako se je človek dvignil... Iztegnil je eno roko, da se ubrani udarca in obupno zakričal:

»Na pomoč!... Morilec!...«

Z drugo roko je še v istem hipu zgrabil z zadnjim naporom varnostno zavoro in jo potegnili z vso težo svojega telesa.

... Malo pozneje — pred odprtimi vrati, skozi katera je skočil napadalec po neuspelem napadu — se je zavedel gospod Morestenil, da je odžgal od sebe smrt, ki jo je iskal, samo zato, ker se mu je približala v drugačni obliki, kakor si jo je zamišljal.

Odlučno je vstal od pisalne mize. Ni odprl nobenega predala, da bi vzel revolver. Do podrobnosti je izdelal v mislih dramo svoje smrti. Bil je eden izmed tistih ljudi, ki jim ni mar, kaj se bo govorilo po njihovi smrti.

Nič ni hotel spremeniti svojih navad; prav kakor vsak večer se je napotil proti kolodvoru Montparnasse, ker je stanoval v pariški okolici.

Vzpel se je v vagon in sedel, razgrnil pred sabo časnik in čakal na odhod vlaka. Zadrževal je misli, da bi ne šle dalje, kakor je on hotel. Da bi ohranil hladnokrvnost in da bi se ubranil strahu pred usodnim trenutkom, ko bo odprl vrata in skočil pod vlak. Ni hotel vnaprej videti tega, kar se bo zgodilo: strašno razmesarjenje telesa in krajše ali daljše umiranje...

Posrečilo se mu je odgnati od sebe strah pred bolečinami in postal je — vsaj po videzu — pravi avtomat.

»Skočil bom pod kolesa pri vходу v prvi predor,« se je odločil.

Rezek žvižg in vlak se je premaknil. Industrijec se je zdrnil in le z največjim naporom ohranil videz ravnodušnosti. Sedel je vendar že odločil...

Nekdo je sirovo zgrabil kljuko na vratih kupeja in jih odprl. Zapoznel potnik je vstopil v kupé.

Gospod Morestenil se je namračil. Prisotnost tega človeka mu je pokvarila načrt. Domneva o smrti po nesrečnem naključju je sedaj nemogača.

»Če bi vsaj zadremal ali pa se pogledil v časopis!« je pomislil obupanec. »Narahlo bi odprl vrata... se naslonil... in kakor slučajno padel iz vlaka...«

V takem razmišljanju je na skrivaj ogledoval potnika. Opazil je, da tudi on njeega skrivaj ogleduje.

Gospod Morestenil je za trenotek pozabil na tegobe in je na svoje začudenje, potem vznemirjen in nazadnje s strahom opazil, da potnik ni oblečen tako, kakor navadno potniki prvega razreda. Bil je umazan, brez srajce, imel je strašne oči in obraščen obraz ter črne dlakaste roke.

»Ta človek ima zlobne namene,« je pomislil industrijec... »Gotovo je radi tega prišel v moj kupé...«

Ko je obvladal prvi strah, se je vzbudil v njem drugi, nepremagljivi strah. Čisto prevzet od strašnega občutja, ki ga je povzročalo prežanje tega zlikovca, se

Ljubljana v jeseni

Prva razstava jugoslovanskih fotografij v Ljubljani.

ki jo priredi Fotoklub Ljubljana v okviru jesenskega velesajma z otvoritvijo 3. sept. t. l. obeta postati ena največjih privlačnosti med dosedanjimi velesajmskimi prireditvami. Obiskovalci ljubljanskega velesajma bodo imeli prvič priliko videti obrano delo najboljših fotoamaterjev in poklicnih fotografov iz vse države, ki jih je Fotoklub Ljubljana k sodelovanju že povabil in jih še vabi na to svojo eliton, v najširšem obsegu zamišljeno prireditve. Jugoslovanska fotografija je doživela v zadnjih letih nepričakovano velik razvoj in njene dosedanje razstave v posameznih krajih naše države so dokazale, da ta razmah ni samo kvantitativen, temveč tudi kvalitativen. Zadnji dve leti ni bilo prilike, da se pokaže pred široko javnostjo, zato je tembolj hvalevredno prizadevanje ljubljanskega Fotokluba, da pokaže porast njene vrednosti v zadnjih dveh letih, v katerih je osobito naše fotoamaterstvo doživelo še prav posebno krepak razmah. Poleg tega pa bo vršila ta razstava še drugo, v sedanjih okoliščinah zelo važno nalogo, da utrdi še z eno vezjo zedinjenje vseh duševnih in kulturnih sil jugoslovanskega naroda.

Dolžnost vse jugoslovanske javnosti, osobito pa fotoamaterjev in poklicnih fotografov je, da po najboljših močeh podprejo to prizadevanje ljubljanskega Fotokluba, in sicer po eni strani z obiskom razstave, po drugi pa z veliko aktivno udeležbo na tej razstavi, ker le na ta način bo mogla razstava dokazati tudi tujim obiskovalcem, ki vsako leto v velikem številu posejajo velesajmske prireditve v Ljubljani, da je jugoslovanska fotografija po vrednosti del in po številu tvorcev povsem enakovredna fotografski umetnosti drugih narodov.

Denarni zavodi, ki še niso imeli v razprodaji legitimacij za obisk Ljubljanskega velesajma, pa jih žele prevzeti v prodajo za jesenski ljubljanski velesajem, ki bo od 3. do 12. septembra t. l., naj to sporoče uradu velesajma v Ljubljani.

Zaklopne znamke v lični obliki je izdala uprava Ljubljanskega velesajma v propagandne namene za svojo letošnje prireditve »Ljubljana v jeseni«. Vinjete so na razpolago v slovenskem, srbskem, nemškem in francoskem besedilu. Podjetja itd. naj jih izvolijo zahtevati od urada velesajma v Ljubljani, ki jih jim bo takoj brezplačno dostavil.

V dobi, ko je nairazličnejša stanovska, kulturna in gospodarska in dobrotvorna društva uporabljajo za to, da na velikih zborovanjih, anketah in konferencah, izletih in shodih poglobljajo svoj program, utrjujejo stanovsko zavednost ter širijo svoje kulturne, gospodarske in socialne težnje, se vrši jesenska prireditve

Ljubljanskega velesajma, ki bo obsegala razstave kulturnega, tuiskoprometnega, kmetijskega in gospodarskega značaja. Tako bo ta prireditve vidni in osredotočen izraz razvoja in stanja našega gospodarstva in kulture. Zato je nujno potrebno in v korist stvari same, da se ob času razkaza našega gospodarstva ob priliki jesenskega ljubljanskega velesajma od 3. do 12. septembra vrše istočasno tudi vse druge naše velike prireditve stanovskega, kulturnega, sportnega itd. značaja. Vse organizacije, društva, zveze itd. so naprošene, da se vabilu odzovejo in svoje glavne prireditve postavijo v dobo jesenskega ljubljanskega velesajma od 3. do 12. septembra. Obvestila naj se blagovolijo čimprej poslati uradu velesajma v Ljubljani.

Alpina razstava na jesenskem velesajmu od 3. do 12. septembra, ki jo prireja Slovensko planinsko društvo s sodelovanjem turistovskega kluba »Skale« s pomočjo odličnih strokovnjakov ljubljanske univerze in muzeja, Lovskega društva in Zimskosportne zveze, bo kakor vse kaže, zanimiva revija lepote in zanimivosti, ki so na goste razsejane po Julijskih in Kamniških alpah, Karavankah in našem lepem sredorju. Znanstveni del razstave, kjer bodo zastopane fauna, flora, geološke in mineraloške posebnosti, meteorologija itd., bo pokazala odnos vede do alp in predstavila elemente teh znanosti obiskovalcem razstave. Znanstveno gradivo bo sestavljeno v po-

ljubni obliki, tako da bo vsakemu motrilcu razumljivo in dostopno, a bo vendar nudilo bežen vpogled v razne stroke alpskih ved.

Trisobno stanovanje star ideal

Pred vojno so ljudje, ki so premoogli vsaj kolikor toliko, gradili in najemali večinoma pet in večsobna stanovanja, nekateri so se zadovoljili tudi šele z 10 in več sobami. Po vojni pa je pod vplivi raznih kriz in splošnih svetovnih gospodarskih razmer nastalo generalno povpraševanje po trisobnih praktičnih stanovanjih. Zanimivo pri tem je to, da so stari Grki imeli enak okus o ureditvi stanovanj. O tem pričajo zanimive izkopnine iz Demostenovega mesta Olyntha, ki ga je porušil Filip Macedonski I. 348. pred Kristusom. Vse hiše so bile tedaj grajene po trisobnem sistemu. Iz sobe za goste, ki je bila obrnjena navadno proti jugu, so vodila vrata v spalnico, iz te pa proti severovzhodu v stransko sobo z balkonom, ki je mejila na kopalnico brez tople vode, iz katere se je odtekala umazana voda skozi predsobo na dvorišče. Kanalizacija je bila tedaj še zelo primitivna, vendar pa obstoja še danes po dvatisoč tristo letih. Hiše so bile nanizane druga na drugo in je bil tedaj v modi strnjeni hišni sistem. Seveda mesto ni štelo tedaj toliko hišnih števil kakor današnja mesta, to zato, ker tedaj niso gradili danes tako razširjenih, dasi ne priljubljenih stanovanjskih vojašnic.

Razstrelitev velikega hriba

V znanem ležišču belega marmarja Carrari so podjetja, ki lomijo marmor, našli pri izkopavanju dragocenega kamna na velike težkoče in ovire, ki so jih odstranila s tem, da so pognala v zrak cel hrib Techione, visok skoro 1000 metrov. Delavci so izkopali v hribu 22 m dolg in 4 metre visok rov, ki so ga napolnili s črnim smodnikom in zažgali. Eksplozija je bila nekaj veličastnega in si jo je ogledalo poleg številnih tujcev in domačinov tudi več članov italijanskega kraljevskega doma. Eksplozija je bila tudi posneta za film. V zrak je zletelo okrog 300.000 kubičnih metrov marmarja in se nato zvalilo v dolino. Med drugim je ostal pristopen velikanski marmornati blok, obsegajoč najmanj 1000 kubičnih metrov. Stroški te edinstvene eksplozije so znašali nad pol milijona lir.

Čudna zavarovanja.

Francoske zavarovalne družbe so uvedle letos vrsto raznih novih skoro neverjetnih zavarovanj. Tako se dá vsak lahko zavarovati proti sončarici, piku moskitov, slabim kopaliskim penzijam, izgubljanju pri igranju v kopaliskih kazinih itd. Za 185 frankov pa si zavaruješ lahko svoje počitniško potovanje proti — dežju. Če pada v času potovanja in počitniškega bivanja dež, izplačuje zavarovalnica zavarovancu po 750 frankov tedensko, tako da prebije svoj dopust prav udobno tudi pod streho. Baje so napravile zavarovalnice kljub obilnemu dežju letos prav lepe dobičke.

Požigalec za zabavo.

Ze nekaj mesecev so nastajali v raznih berlinskih šolah in otroških vzgojevališčih na nepojasnen način manjši požari. Policiji je končno padel v roke neki 30 letni brezposelni šofer v trenutku, ko je hotel zanetiti požar v neki predmestni šoli. Po daljšem zaslišanju je priznal, da je zažgal že dalje časa šole in druge zavode — za zabavo. Psihatri so ugotovili, da je to tipičen primer piromanije in da je šofer težko živčno bolan. Prvič mu je prišlo na misel zažiganje o priliki, ko je vlomil v neko šolo in našel tamkaj velik kup papirja. Prevzela ga je neodoljiva želja po požaru in je papir tudi takoj zažgal. Od tega dne do aretacije je zanetil nič manj ko — 26 požarov.

Najvišji stolp na svetu.

Za svetovno razstavo, ki bo v Chicagu, grade ogromen stolp, ki bo 270 metrov višji od najvišje stavbe sveta — Empire State Buildinga. Zgradba tega stolpa, ki bo visok 69 metrov, bo veljala 3 milijone dolarjev. Na vrhu orjaškega stolpa bodo nameščeni velikanski reflektorji, ki bodo s silno svetlobo osvetljevali velemesto in razstavišče.

Boginja, ki naj odpravi japonsko gospodarsko krizo . . .

V nekem japonskem svetišču v Tokiu so nedavno postavili kip buddhistične boginje Kauzeone. Japonci verujejo, da bo skrivnostna boginja odpravila sedanjo gospodarsko krizo in socialno bedo.

»Tempo« čevlji na obroke. Slovenska 18. 2500

Prodaja več moških oblik, zimskih plaščev, perla, čevljev, dežnikov v petek in soboto v Lovskem domu — Krčevina. 2620

Učenca sprejemem takoj v trgovino z mešanim blagom. Naslov v upravi »Večernika«. 2621

Prva mariborska zasebna kuhinja pod spretnim vodstvom, sprejema abonentne. Zlasti abonentom alkohola, se priporoča lastnica. 2395

Izposojamo gramofone in plošče po Din 1.— »Slager«, Slovenska 18. 2501

Dijake sprejemem v popolno oskrbo. Sernčeva ul. 5. Tom šičev drevored. 2623

Jos. Tichy i Dr. Konces. elektrotehnično podjetje Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 2756, proizvaža elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega b laga po konkurenčni ceni. 1603

Prodaja gostilno z mesariljo, velik vrt, zaprti kegljišče v Mariboru. Cena ugodna. Polovico gotovine, polovico hranilna knjižica. Naslov v upravi »Večernika«. 2616

Soba in črkoslikanje, vedno najnovejši vzorci na razpolago, izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3, za kavarno »Astorla«. 3

Javna licitacija! 72 bičnikov se bo prodalo na javni licitaciji, dne 19. avgusta ob 10. uri v tovarnem skladišču glavni kolodvor. 2622

Za spominček iz Maribora

kupi predno greš na kolodvor

lepi album, spominsko knjigo, ali nalivno pero

v papirnici knjigarne

Tiskovne zadruga

Maribor, Aleksandrova c. 13

Vinotoč

Brecelj, Počehova otvorjen!

Prvovrstni rizling!

Modne novosti

za dame in gospode ter šiviljske potrebščine v modni trgovini

ANTON PAŠ SLOVENSKA ULICA

Najboljša nalivna peresa

po konkurenčnih cenah dobite v papirnici knjigarne

Tiskovne zadruga

Maribor, Aleksandrova cesta 13